

ლიტერატურის ტექსტის შეფასების სქემა

1. ვარსკენი იმიტომ არის საწყალობელი და სატირალი, რომ მან ყოველგვარი ტანჯვისა და წამების გარეშე უარყო ქრისტიანული რჯული; ნებაყოფლობით უარყო ქრისტიანობა.

უარყო ქრისტი-----1

2. აბომ უთხრა „თანა პერობილთა“, ხვალ ჩემი გარდაცვალების დღე დადგებაო („ხვალე განსვლია არს ჩემი ხორცთაგან...“).

ხვალ აღვესრულები-----1

3. გრიგოლს „ხანძთელი“ იმიტომ ეწოდა, რომ პირველი მონასტერი მან ხანძთაში ააგო (გრიგოლის მიერ სამონასტრო მშენებლობა ხანძთიდან დაიწყო).

გრიგოლმა პირველი მონასტერი ხანძთაში ააგო-----1

4. საკუთარ სახლში ფანჯარასთან მდგარმა ფატმანმა უნებურად მოისმინა ქაჯეთიდან წამოსული მონის საუბარი, რომელიც ნესტანის შეპყრობის ამბავს ეხებოდა. ქაჯეთში ხელმწიფის გარდაცვალების შემდეგ მისი და, დულარდუხტი, გამეფდა. დულარდუხტის დის გადაცვალების შეტყობის შემდეგ, სანამ მეფის ამაღლა დაკრძალვაზე წასასვლელად მოემზადებოდა, რომაქმა გადაწყვიტა, ასი მონა წაეყვანა და ეყაჩაღა. ქაჯებმა უცნობ მგზავრს შეატყვეს, რომ ქალი იყო და, ამასთანავე, მათ ატყუებდა. ავტორი ამ მეტაფორაში გულისხმობს, რომ მშვენიერი ნესტანი ქაჯებმა ჩაიგდეს ხელში. ფატმანმა ავთანდილს უპასუხა, რომ სინამდვილეში ქაჯები ადამიანები არიან, ქაჯებს კი იმიტომ უწოდებენ, რომ გრძნეულთა ცოდნა აქვთ შეთვისებული (ჯადოსნობის ძალით ადამიანებს ვნებას აყენებენ, თვითონ კი უვნებელნი არიანო).

1. ქაჯეთიდან მოსული მონის საუბრიდან-----1

2. სამეფო ტახტს დულარდუხტი განაგებდა-----1

3. რომაქი ას მონასთან ერთად ყაჩაღობდა-----1

4. მიხვდნენ, რომ იგი ტყუილს ამბობდა-----1

5. ნესტანი ქაჯების ტყვეობაში აღმოჩნდა-----1

6. ჩვეულებრივი ადამიანები არიან, რომლებსაც ჯადოქრობა შეუძლიათ-----1

5. ავტორი საუბრობს ქართველი ერის ნაკლოვანებების შესახებ (ამბავი ქართველების ცუდ თვისებებს ეხება). ავტორს შეიძლება „ხვდეს გინება“ სიმართლის თქმის გამო (ქართველი ერის ნაკლოვანებების მხილების გამო).

1. ქართველების ნაკლოვანება საშუაარაოზე გამოაქვს-----1

2. ქართველთა მხილების გამო-----1

6. მარადიული გრძნობების გამოხატვა ადამიანის შესაძლებლობებს აღემატება („მოკვდავსა ენას არ ძალუმს უკვდავთა გრძნობათ გამოთქმა“). ლექსის მონაკვეთში: „მინდა შენ იყო, სატრფოო, მშვენიერისა ცის ცვარი“, გამოყენებულია მეტაფორა.

1. მარადიული გრძნობების სიტყვებით გამოხატვა შეუძლებელია-----1

2. მეტაფორა-----1

7. ლუარსაბს შვილი იმიტომ უნდოდა, რომ გარდაცვალების შემდეგ მისი ქონება ძმას, დავითს, არ დარჩენოდა. ლუარსაბისა და დარეჯანის უშვილობით ავტორი გამოხატავს აზრს, რომ ამგვარ არსებობას მომავალი არა აქვს (მათი ცხოვრება უაზროა, უპერსპექტივია).

- 1. მისი ქონება ძმას რომ არ დარჩენოდა-----1
- 2. ლუარსაბისა და დარეჯანის ცხოვრება უნაყოფოა-----1

8. ილია ჭავჭავაძის კრიტიკული წერილით „ორიოდე სიტყვა თავად რევაზ შალვას ძის ერისთავის კაზლოვიდგან „შეშლილის“ თარგმნაზედა“. დაპირისპირების ახალი ტალღა ორ თაობას შორის იმან გამოიწვია, რომ „მამების“ თაობის წარმომადგენლებმა თვითნებურად შეცვალეს თავადაზნაურობის კრების გადაწყვეტილება, რომელშიც უნივერსიტეტის გახსნას ითხოვდნენ და საქართველოში ჩამოსულ იმპერატორს სამხედრო სასწავლებლის დაარსება სთხოვეს.

- 1. ილია ჭავჭავაძის მიერ რევაზ ერისთავის თარგმანის კრიტიკით-----1
- 2. „მამებმა“ იმპერატორს უნივერსიტეტის ნაცვლად სამხედრო სასწავლებლის გახსნა სთხოვეს-----1

9. ლექსის ლირიკული გმირი „ამაღლა“ სიყვარულის გრძნობამ. ამ სტროფში ავტორი იყენებს ეპითეტს - „საიდუმლო“ („ღვთიური“, „მკრთალი“).

- 1. სიყვარულმა-----1
- 2. „საიდუმლო“ („ღვთიური“, „მკრთალი“)-----1

10. იმიტომ, რომ „ყოველი ნამდვილი პატრიოტი კოსმოპოლიტია ისე, როგორც ყოველი გონიერი კოსმოპოლიტი (და არა ჩვენებური) პატრიოტია“ (საკუთარი ერის სამსახურით ადამიანი მთელ კაცობრიობას ემსახურება). ავტორი წერს ედისონის (შექსპირის, სერვანტესის, გოეთეს) შესახებ. დასაშვებია - გენიოსების შესახებ. ომები (რბევა, რომელიც დღეს გამეფებულია დედამიწის ზურგზე) მოისპობა ყოველი ერის განვითარებითა და არსებული ეკონომიკური ურთიერთობის შეცვლით.

- 1. ეროვნული და საკაცობრიო ღირებულებები განუყოფელია-----1
- 2. ვისაც საკაცობრიო მნიშვნელობის ღვაწლი აქვს გაწეული-----1
- 3. ცალკეული ერების განვითარებით (ეკონომიკური უსამართლობის აღმოფხვრით)-----1

11. აზნაურთა ეკონომიკური გაჭირვება გამოწვეულია ისტორიული ვითარებით (სოციალურ-პოლიტიკური ვითარების შეცვლით; ბატონყმობის გაუქმებით). თავს დატეხილმა განსაცდელმა პლატონ სამანიშვილი გააბოროტა (ადამიანის სახე დააკარგინა).

- 1. გლეხების გათავისუფლების შემდეგ აზნაურები უფასო მუშახელის გარეშე დარჩნენ-----1
- 2. სასტიკი და უღმობელი გახადა-----1

12. ავტორის სიტყვებით, ყველაზე დიდი ტანჯვა არის „პოეტის შთაგონებით დასნეულება“.

შემოქმედებითი წვა-----1

13. პოეზია, ისევე, როგორც მეწყერი, ადამიანს ცოცხლად დამარხავს (მოსპობს).

პოეზია ადამიანს მეწყერივით წალეკავს-----1

14. ეს ნაწარმოები წარმოადგენს ხალხური ლექსის - „შემომეყარა ყივჩაღი“ - ინტერპრეტაციას. ტექსტის ამგვარი ინტერპრეტაცია დამახასიათებელია მოდერნიზმისთვის (პოსტმოდერნიზმისათვის).

1. „შემომეყარა ყივჩაღი“ -----1

2. პოსტმოდერნიზმისთვის-----1

15. იგი ზუსტად თავის თანამოაზრედ (მემკვიდრედ) მიიჩნევს. როდესაც სიკვდილის წინ იგი უფსკრულისაკენ ნაბიჯი გადადგა, მაშინ გააცნობიერა, თუ რა დარჩებოდა მისგან.

1. გრძნობს, რომ ზუსტად მას ჰგავს-----1

2. სიკვდილის წინ-----1

წერითი დავალებების შეფასების კრიტერიუმები

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, უპასუხებს თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას.

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, მითითებები მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

თუ ნამუშევარი დავალებას უპასუხებს, იგი უნდა გასწორდეს ქვემოთ მოცემული შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით.

I კრიტერიუმი

№	<i>დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება</i>	<i>ქულები</i>
1.	დავალების პირობა <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებული, ტექსტი <i>ღრმად</i> გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი <i>ადეკვატურადაა</i> გაგებული.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი <i>მთლიანობაში ადეკვატურადაა</i> გაგებული და გააზრებული, თუმცა <i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	<i>ერთზე მეტ</i> შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი <i>არაადეკვატურადაა</i> გაგებული.	1
5.	ტექსტი <i>მთლიანობაში არაადეკვატურადაა</i> გაგებული.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	<i>ნაშრომის აგება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამივე</i> მითითებას და <i>კარგადაა ორგანიზებული</i> , მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი (დავალების მითითება <i>შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული</i>).	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს <i>სამ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას და <i>კარგადაა ორგანიზებული</i> , მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას და <i>კარგადაა ორგანიზებული</i> , მონაკვეთები <i>თანამიმდევრულად და ლოგიკურად</i> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას, თუმცა <i>ნაწილობრივ დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	<i>მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება	ქულები
1.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება (მოცემულია მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება (მოცემულია მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით, თუმცა მოხმობილია ერთი არაადეკვატური მაგალითი; ანდა გამოყოფილია ტექსტის ერთი მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითით.	1
3.	ნაშრომში გამოყოფილია ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (მოცემულია მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ), მაგრამ არ არის დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით ან მოხმობილია ერთზე მეტი არაადეკვატური მაგალითი; ანდა ნაშრომში არ არის გამოყოფილი ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (არ არის მოცემული მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ).	0

V კრიტერიუმი

№	დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება	ქულები
1.	ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე არ გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>ფაქტობრივი შეცდომები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>ლექსიკა და სტილი</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VIII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>სინტაქსური კონსტრუქციები</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში დაშვებულია ერთი სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია ორი სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია ორზე მეტი სინტაქსური შეცდომა.	0

IX კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის ოთხზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	0